

Förslag till benämningar och definitioner för statens järnvägars telegraf- och telefonväsen

Apparater

1. anknytningsväxel	kopplingsapparat, som är avsedd att anslutas till två ledningar och en telefonapparat och med vilken man kan förbinda ledningarna sinsemellan eller telefonapparaten med endera ledningen
2. automattelefonapparat, AT-apparat	telefonapparat avsedd för anslutning till nät med automatisk koppling
3. automattelefonväxel	telefonväxel för automatisk koppling
4. balans	av motstånd, spolar och kondensatorer sammansatt tvåpoligt nät, vars impedans inom visst frekvensområde överensstämmer med en given lednings impedans
5. centralbatteritelefonapparat, CB-apparat	telefonapparat avsedd för anslutning till nät med central mikrofonmatning
6. filter	av motstånd, spolar och kondensatorer sammansatt fyrpoligt nät, som från det ena polparet till det andra överför växelströmmar inom ett eller flera frekvensband (passband) med undertryckande av växelströmmar inom andra frekvensband (spärrband)
7. fingerskiva	brytkontaktdon, innehållande en med finger inställbar vridbar skiva, som automatiskt återgår till utgångsläget och därvid sänder impulser för numerisk fjärrmanövrering av väljare, indikatorer och dylikt
8. fjärrskrivmaskin	med tagentbord försedd telegrafapparat, som sänder mot skrivtecken svarande impulsserier och som vid mottagning skriver mot impulsserierna svarande skrivtecken
9. fyrtrådsöverdrag	telefonöverdrag för förstärkning av telefonströmmar i en fyrtrådsförbindelses båda riktningar
10. förväljare	väljare med manöverorgan för uppsökning och inkoppling av ledig ledning i riktning mot anropad abonnent
11. (elektronrörs-)förstärkare	anordning för ökning av den elektriska effekten vid elektriska förlopp (med hjälp av elektronrör), varvid spänningens och strömmens kurvform förblir i huvudsak oförändrad
12. gruppväljare	väljare med manöverorgan anordnad att utföra två successiva rörelser, den ena numerisk för val av viss ledningsgrupp, den andra onumerisk för uppsökning och inkoppling av ledig ledning

13. hörtelefon apparat, som omvandlar elektriska svängningar till akustiska och som är konstruktivt avpassad för anliggning mot örat
14. impulsöverdrag överdrag, varmed impulser i en krets upprepas i en eller flera andra kretsar
15. klykkontakt av mikrotelefonens tyngd påverkat kontaktton, som bryter och sluter kretsar i en telefonapparat
16. knarr akustisk signalgivare för växelström med elektromagnetiskt påverkat ankare för alstring av ett genom ankarets rörelse surrande ljud
17. ledningstagare kopplingsapparat, till vilken ett flertal ledningar äro anslutna och som innehåller utrustning för valfri anslutning av en telefonapparat till någon av ledningarna
18. ledningstransformator transformator, som inkopplas i ledningar, exempelvis för impedansanpassning eller för åstadkommande av fantomförbindelse
19. ledningsväljare väljare med manöverorgan anordnad att utföra en eller flera numeriska rörelser för inkoppling av anropad ledning
20. lokalbatteritelefonapparat, LB-apparat telefonapparat med mikrofonströmmatning från lokalt batteri
21. manuell telefonväxel telefonväxel för manuell koppling
22. mellantelefonapparat kombination av telefonapparat och anknytningsväxel
23. mikrofon apparat, som omvandlar akustiska svängningar till elektriska
24. mikrofontangent med mikrofon sammanbyggt återfjädrande kontaktton för brytning och slutning av mikrofonström
25. mikrotelefontransformator transformator för anpassning av mikrofonkrets och hörtelefonkrets till telefonledning
26. (hand-)mikrotelefon hörtelefon och mikrofon fast förenade med varandra (genom ett handtag)
27. numerisk rörelse, ställrörelse inställningsrörelse för väljare, vilken rörelse börjar vid bestämt utgångsläge och till sin storlek bestämmes av en mot ett talvärde svarande manöversignal (impulsserie eller dylikt)
28. onumerisk rörelse, sök-rörelse inställningsrörelse för väljare, vilken rörelse efter igångsättning automatiskt fortsätter tills under rörelsen ett tillstånd inträffar (vanligen påträffandet av en ledig ledning), som föranleder rörelsens avstannande
29. polariserat relä relä, så konstruerat, att dess funktion beror ej blott av manöverströmmens styrka utan även av dess riktning
30. pupinspole induktansspole avsedd för pupinledningar
31. pupinbox låda, vanligen av gjutjärn, som tjänstgör som skydd för en eller flera pupinspoler mot fukt och mekanisk åverkan

32. register apparat anordnad för magasinering av från finger-skiva eller dylikt utsända numeriska impulser samt för styrning i överensstämmelse med de mottagna impulserna av de för en samtalsförbindelses upp-rättande nödvändiga kopplingsförloppen
33. relä elektriskt påverkat organ för slutning och/eller brytning av elektriska kretsar
34. ringklocka akustisk signalgivare med klang(-ar) och elektro-magnetiskt påverkat ankare med kläpp
35. ringsignalöverdrag överdrag varmed en ringsignal i en krets upprepas i en eller flera andra kretsar
36. selektor väljare för selektortelefonsystem
37. selektortelefonapparat telefonapparat för selektortelefonsystem
38. selektortelefonsystem system bestående av telefonledning och utefter denna parallellt anslutna telefonapparater och selektorer, medgivande selektivt anrop av telefon-apparaterna
39. summer akustisk signalgivare med elektromagnetiskt på-verkat ankare för alstring av ton(-er) genom anka-rets vibration
40. sökare väljare med manöverorgan anordnad att utföra en eller flera onumeriska rörelser för uppsökning och inkoppling av anropande ledning
41. telefonapparat till en enhet sammanförda organ, av vilka de väsentligaste äro avsedda för omvandling av talljud till elektriska strömmar i en telefonledning och omvänt telefonanslutningsställe, från vilket man med fast eller transportabel telefonapparat kan utväxla telefonsamtal
42. telefonställe
43. telefonväxel anläggning, anordnad för valfri hopkoppling av där-till anslutna telefonledningar
44. telefonöverdrag för överföring i bägge ledningsriktningarna avsedd apparat för förstärkning av telefonströmmar
45. trögverkande relä relä med fördröjt tillslag eller frånslag eller bådadera
46. tvåtrådsöverdrag apparat för förstärkning av telefonströmmar i en tvåtrådsförbindelses båda riktningar
47. vevinduktor för ringsignalering avsedd vevdriven växelströms-generator, vanligen ingående i LB-apparater och manuella telefonväxlar
48. väljare automatisk kopplingsapparat, med vilken en ledning automatiskt kan sammankopplas med en av ett antal andra till apparaten anslutna ledningar
49. överdrag apparat, varmed ett elektriskt förlopp i en krets med hjälp av tillsatsenergi återges i en eller flera andra kretsar

Ledningar och förbindelser för telegrafi och telefoni

50. bangårdstelefonledning ledning för lokalsamtal rörande växlingstjänsten på en järnvägsstation
51. bantelefonförbindelse telefonförbindelse på bantelefonledning

52. bantelefonledning etappledning i första hand avsedd för samtal rörande banbevakningen
53. blockledning ledning för linjeblockering
54. bärfrekvensförbindelse förbindelse erhållen genom överföring av modulerad bärfrekvens på en ledning
55. Dieselhorst-Martin-fyrskruv (DM-skruv) två par (sammanhörande ledare) i en kabel, där vardera paret först hopsnotts för sig och paren därefter tillsammans
56. dubbelledning ledning med två sammanhörande och sinsemellan lika ledare för strömmens till- och återledande
57. duplex-telegrafförbindelse förbindelse, som medger samtidig sändning och mottagning av telegram i bägge riktningarna på en och samma ledning
58. enkelledning ledning bestående av en ledare med jord som återledning
59. etappförbindelse telefonförbindelse på etappledning
60. etappledning ledning med flera anslutna telefonutrustningar tillhörande skilda telefonställen
61. fantomförbindelse förbindelse på fantomkrets
62. fantomkrets överföringsväg, som med tillhjälp av transformatorer åstadkommes i en fyrskruv, varvid de bägge paren i fyrskruven bilda till- och återledning
63. fjärrförbindelse telefonförbindelse mellan växlar på skilda orter (på ledning, fantomkrets, bärfrekvenskanal eller dylikt)
64. fjärrskriftförbindelse förbindelse mellan fjärrskrivmaskiner
65. fyrskruv (i blanklinje) två dubbelledningar, vars båda ledare placerats i motstående hörn av en kvadrat
- fyrskruv (i kabel) Se stjärnfyrskruv och Dieselhorst-Martin-fyrskruv (DM-skruv)
66. fyrtrådsförbindelse telefonförbindelse, där överföringen i de två riktningarna sker på två skilda ledningskretsar
67. krafttelefonförbindelse telefonförbindelse på krafttelefonledning
68. krafttelefonledning etappledning, utgående från driftcentral och huvudsakligen avsedd för samtal rörande eldriften
69. linjetelefonförbindelse telefonförbindelse på linjetelefonledning
70. linjetelefonledning från trafiksektions huvudort utgående annan etappledning än ban-, kraft- eller tåganmälningstelefonledning och anordnad för sammankoppling med fjärrförbindelser
71. lokalledning ledning mellan telefonväxel och därtill ansluten enstaka telefonapparat eller telefonställe
72. pupinledning telefonledning med serieinduktansspolar (pupinspolar), inkopplade på regelbundna avstånd
73. signaltelefonledning ledning mellan telefonställe vid huvudsignal och tågexpedition eller signalställverk
74. simplex-telegrafförbindelse telegrafförbindelse, som endast medger överföring i en riktning i sänder
75. stamförbindelse förbindelse på stamledning
76. stamledning ledning bestående av ett par i en fyrskruv

77. stjärnfyrskruv två par (sammanhörande ledare) i en kabel, vartdera med de båda ledarna placerade i motstående hörn av en kvadrat och med de fyra ledarna hopsnoddas tillsammans
78. superfantomförbindelse förbindelse på superfantomkrets
79. superfantomkrets överföringsväg, som med tillhjälp av transformatorer åstadkommes på två fyrskruvar, varvid de båda fyrskruvarna bilda till- och återledning
80. tvåtrådsförbindelse telefonförbindelse, där överföringen i de två riktningarna sker på samma ledningskrets
81. tåganmälningsförbindelse telefonförbindelse på tåganmälningsledning
82. tåganmälningsledning etappledning mellan två närliggande stationer avsedd för samtal rörande tåg
83. tågledareförbindelse telefonförbindelse på tågledarledning
84. tågledarledning linjetelefonledning för samtal mellan station och tågledare eller vagnfördelare
85. tågorderförbindelse telefonförbindelse på tågorderledning
86. tågorderledning linjetelefonledning för samtal mellan station och tågledare eller vagnfördelare samt mellan järnvägsstationer

Statens järnvägars från och med år 1924 utgivna publikationer.

- Banavdelningens berättelser för åren 1924—1931. [Utkommer ej längre.]
- Drifttjänststatistik jämte redogörelser för person- och godstrafiken m. m. åren 1932—1941.
- Förteckning över av järnvägsstyrelsen handlagda fraktnedsättningsärenden. [Kvartalsuppgifter.] 1930—1939. (4. kvart.)
- Järnvägsstyrelsens framställningar åren 1924—1942 angående anslag till nya byggnader och anläggningar m. m.
- Järnvägsstyrelsens utlåtanden över riksdagens revisorers berättelser för åren 1923—1930/31.
- Järnvägsstyrelsens utlåtanden över överrevisorernas berättelser för åren 1923—1936.
- Maskinavdelningens, förrådsavdelningens och huvudverkstädernas berättelser för åren 1924—1931. [Utkommer ej längre.]
- Psykologiska undersökningar och rekryteringsmetoder vid svenska statens järnvägar. 1—2.
- Statens järnvägars månadsstatistik för tjänstebruk. 1924—t. v. — Bihang. (Sektionsstatistik) 1934. [Utkommer ej längre.]
- Statens järnvägars person- och godstrafikstatistik för tjänstebruk åren 1930—1933. [Utkommer ej längre.]
- Statens järnvägsbyggnader. Lönestatistik. 1924—1930. [Utkommer ej längre.]
- Statens järnvägsbyggnaders berättelser för åren 1924—1934.
- Teknisk-ekonomisk redogörelse för banavdelningens verksamhet åren 1934—1941 (motsvarande uppgifter för åren 1932 och 1933 ingingo i dessa båda års »Drifttjänststatistik»).
- Trafikavdelningens berättelser för åren 1924—1931. [Utkommer ej längre.]
- Årsrapport från yrkesinspektionens specialinspektörer för statens järnvägsdrift för åren 1936—1941.

Utredningar m. m.

1924—1933: se årgång 1935.

- 1934: 1. Järnvägsstyrelsens skrivelse den 28 februari 1934 med hemställan att Kungl. Maj:t utfärda stadga om vagnsamtrafik mellan statens och enskilda normalspåriga järnvägar jämte övergångsbestämmelser.
2. Järnvägsstyrelsens skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 juni 1934 angående av luftfartsleden Stockholm—Malmö förorsakad inkomstminskning för statens järnvägar.
3. P. M. den 11 juli 1934 rörande förhållandet mellan luftfart och järnvägar.
4. Järnvägsstyrelsens utlåtande den 31 oktober 1934 över väg- och brosakkunnigas betänkande.
- 1935: 1. Järnvägsstyrelsens utlåtande den 19 januari 1935 över utredning rörande reguljär luftfart m. m.

2. Järnvägsstyrelsens påminnelser den 28 mars 1935 i anledning av svenska järnvägsföreningens svar å järnvägsstyrelsens hemställan den 28 februari 1934, att Kungl. Maj:t ville utfärda stadga om vagnsamtrafik mellan statens och enskilda normalspåriga järnvägar.
3. Järnvägsstyrelsens utlåtande den 2 juli 1935 över 1932 års trafikutrednings betänkande och förslag.
- 1936: 1. Betänkande, avgivet av järnvägsstyrelsens kommission för utredningen om förstatligande av enskilda normalspåriga järnvägar (Järnvägsförstatligandekommissionen).
- 1937: 1. Teknisk-ekonomisk redogörelse för anläggningen av statsbanan Jörn—Arvidsjaur.
- 1938: 1. Verkställande förvaltningens för järnvägarnas godssamtrafik yttrande av den 26 april 1938 om vagnsamtrafik mellan statens och enskilda normalspåriga järnvägar. Järnvägsstyrelsens yttrande av den 2 september 1938 i samma ärende.
2. Teknisk-ekonomisk redogörelse för anläggningen av statsbanan Hällnäs—Stensele (Storuman).
3. Järnvägsstyrelsens utlåtande den 19 december 1938 över 1936 års järnvägskommittés betänkande.
- 1939: 1. Teknisk-ekonomisk redogörelse för anläggningen av statsbanan Malung—Vansbro.
2. Samling av skiljedomar i ersättningsärenden enligt trafikstadgan. 8.
- 1941: 1. Kostnadsberäkningar och taxepolitik vid statens järnvägar. Promemoria utarbetad på uppdrag av järnvägsstyrelsen av Tord Palander och Erik Lindahl med biträde av Arne Sjöberg.
- 1943: 1. Samling av skiljedomar i ersättningsärenden enligt trafikstadgan. 9.
- 1943: 2. Betänkande angående utbyggnad och rationalisering av det statliga järnvägstelefonväsendet avgivet den 30 mars 1943 av SJ telefonkommitté.